

7.3.2022

**Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om offentlig upphandling och koncession, lagen om upphandling och koncession inom sektorerna vatten, energi, transporter och posttjänster och 6 b § i straffregisterlagen**

### **PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL**

I denna proposition föreslås det ändringar i lagen om offentlig upphandling och koncession (upphandlingslagen), lagen om upphandling och koncession inom sektorerna vatten, energi, transporter och posttjänster (försörjningslagen) och straffregisterlagen.

Genom de ändringar som föreslås i upphandlingslagen och försörjningslagen beaktas de ändringsbehov i upphandlingslagen som avses i statsminister Sanna Marins regeringsprogram. Ändringarna förbättrar kvaliteten på den offentliga upphandlingen och ansvarsfullheten vid upphandling genom att betona miljöaspekter vid offentlig upphandling och kvalitetsens betydelse som grund för val av anbud. Det föreslås att vissa miljöbrott fogas till lagen som obligatoriska grunder för uteslutning samt att de upphandlande enheternas rätt att få uppgifter om uteslutande av underleverantörer i sådana fall där obligatoriska grunder för uteslutning kan tillämpas på dem förtydligas.

Genom lagförslaget främjas även tvåspråkigheten i upphandlingarna, beaktas de ändringar som sker vad gäller Europeiska unionens upphandlingsannonser och bemyndigas finansministeriet att utfärda förordningar. Genom förslaget ändras också den tidsfrist som gäller Konkurrens- och konsumentverkets upphandlingstillsyn.

I propositionen föreslås det dessutom att vissa bestämmelser om förfaranden förtydligas.

Lagarna avses träda i kraft den 1 januari 2023.

*Kläm*

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

## Lag

### om ändring av lagen om offentlig upphandling och koncession

I enlighet med riksdagens beslut  
*upphävs* i lagen om offentlig upphandling och koncession (1397/2016) 130 § 3 punkten,  
*ändras* 2 § 1 mom., 59 § 1 mom., 60 § 1 och 2 mom., 80 § 2–5 mom., 93 § 1 mom., 101 § 1  
mom., 106 §, 122 § 1 mom., 123 § 2 mom. samt 141 § 2 mom., av dem 60 § 1 mom. sådant  
det lyder delvis ändrat i lag 499/2021, och  
*fogas* till 59 § ett nytt 6 mom. och till 78 § ett nytt 2 mom., som följer:

#### 2 § Lagens ändamål

Denna lag har till ändamål att effektivisera användningen av allmänna medel, främja innovativ, hållbar och miljövänlig upphandling av hög kvalitet samt garantera lika möjligheter för företag och andra sammanslutningar att erbjuda varor, tjänster och byggtreprenader vid anbuds-förfaranden för offentlig upphandling.

---

#### 59 §

Skyldighet att använda EU:s standardformulär och gemensamma terminologi vid offentlig upphandling (CPV)

De annonser som avses i 58 § ska göras på de standardformulär som fastställts i kommissionens genomförandeförordning (EU) 2019/1780 om fastställande av standardformulär för offentliggörande av meddelanden om offentlig upphandling och om upphävande av genomförandeförordning (EU) 2015/1986 ("eForms") nedan *förordningen om standardformulär*. I annonserna ska finnas den information som anges i bilaga V till upphandlingsdirektivet.

---

Bestämmelser om de uppgifter som ska meddelas i samband med ett upphandlingsförfarande samt de standardformulär som ska användas för annonserna, innehållet i annonserna, publiceringen av annonser och andra faktorer som hänför sig till annonsering om upphandling och som förutsätts av upphandlingsdirektivet och rättskyddsdirektivet samt nationellt får utfärdas genom förordning av finansministeriet.

#### 60 §

##### *Publicering av upphandlingsannonser*

Följande annonser enligt 58 § ska på elektronisk väg och på det standardformulär som avses i 59 § 1 mom. sändas för publicering på webbadressen [www.hankintailmoitukset.fi](http://www.hankintailmoitukset.fi) på det sätt som föreskrivs i språklagen (423/2003)

---

Följande annonser enligt 58 § får sändas för publicering på elektronisk väg på webbadressen [www.hankintailmoitukset.fi](http://www.hankintailmoitukset.fi), på de standardformulär som avses i 59 § 1 mom. på det sätt som föreskrivs i språklagen

---

#### 78 §

##### *Uteslutning av underleverantörer*

---

På uteslutning av en underleverantör tillämpas vad som i 82 § föreskrivs om anbudssökandes och anbudsgivares avhjälpande åtgärder.

#### 80 §

##### *Obligatoriska grunder för uteslutning*

---

Den upphandlande enheten ska genom sitt beslut utesluta en anbudssökande, anbudsgivare eller deras underleverantör ur anbudsförfarandet, om den upphandlande enheten fått kännedom om att en ledamot i anbudssökandens, anbudsgivarens eller deras underleverantörs förvaltnings-, lednings- eller tillsynsorgan eller en person som är behörig att företräda, fatta beslut om eller kontrollera anbudssökanden, anbudsgivaren eller deras underleverantör genom en lagakraftvunnen dom som framgår av straffregistret dömts för arbetarskyddsbrott enligt 47 kap. 1 § i strafflagen, arbetstidsbrott enligt 47 kap. 2 §, diskriminering i arbetslivet enligt 47 kap. 3 §, ockerliknande diskriminering i arbetslivet enligt 47 kap. 3 a §, kränkning av arbetstagares organisationsfrihet enligt 47 kap. 5 § eller anlitande av utländsk arbetskraft som saknar tillstånd enligt 47 kap. 6 a §. Den upphandlande enheten ska även genom sitt beslut utesluta en anbudssökande, anbudsgivare eller deras underleverantör ur anbudsförfarandet, om den upphandlande enheten fått kännedom om att en ledamot i anbudssökandens eller anbudsgivarens förvaltnings-, lednings- eller tillsynsorgan eller en person som är behörig att företräda, fatta beslut om eller kontrollera anbudssökanden eller anbudsgivaren genom en lagakraftvunnen dom som framgår av straffregistret dömts för miljöförstöring enligt 48 kap. 1 § i strafflagen, grov miljöförstöring enligt 48 kap. 2 §, naturskyddsbrott enligt 48 kap. 5 § eller grovt naturskyddsbrott enligt 48 kap. 5 a §.

Den upphandlande enheten ska utesluta en anbudssökande, anbudsgivare eller deras underleverantör ur anbudsförfarandet också på grundval av en lagakraftvunnen dom för ett brott i någon annan stat som motsvarar ett brott som nämns i 1 eller 2 mom.

Den upphandlande enheten ska ur anbudsförfarandet utesluta också en anbudssökande, anbudsgivare eller deras underleverantör som genom ett lagakraftvunnet beslut eller en lagakraftvunnen dom har befunnits ha försummat sin skyldighet att betala skatter eller socialförsäkringsav-

gifter i Finland eller i etableringslandet. Ovannämnda bestämmelse tillämpas dock inte om anbudssökanden, anbudsgivaren eller deras underleverantör har betalat skatterna eller socialförsäkringsavgifterna eller ingått en bindande överenskommelse i syfte att betala dem.

En anbudssökande, anbudsgivare eller deras underleverantör får inte uteslutas ur ett anbudsförfarande, om mer än fem år har förflutit sedan den lagakraftvunna domen för ett brott som avses i 1–3 mom. eller en försummelse som avses i 4 mom. gavs.

#### 93 §

##### *Val av det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet*

Det anbud ska väljas som är det ekonomiskt mest fördelaktiga. Ekonomiskt mest fördelaktigt är det anbud som för den upphandlande enheten har det bästa förhållandet mellan pris och kvalitet eller som är kostnadsmässigt mest fördelaktigt. Ekonomiskt mest fördelaktigt kan också vara det anbud som har det mest fördelaktiga priset och som uppfyller de krav som den upphandlande enheten ställer på föremålet för upphandlingen och anbudsgivaren. Om den upphandlande enheten vid annan upphandling än varuupphandling använder endast det lägsta priset som kriterium för vilket anbud som är ekonomiskt mest fördelaktigt ska den ange skälen till detta i upphandlingsdokumenten, i upphandlingsbeslutet eller i den särskilda rapporten om upphandlingsförfarandet.

#### 101 §

##### *Annonsering om upphandling*

Den upphandlande enheten ska genom att använda den blankett som är avsedd för nationella upphandlingsannonser sända en sådan upphandlingsannons eller annons om projekttävling som avses i detta kapitel för elektronisk publicering på webbadressen [www.hankintailmoitukset.fi](http://www.hankintailmoitukset.fi). Annonserna kan publiceras samtidigt på både finska och svenska på det sätt som föreskrivs i språk lagen.

---

#### 106 §

##### *Val av det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet*

Det anbud ska väljas som är det ekonomiskt mest fördelaktiga. Ekonomiskt mest fördelaktigt är det anbud som för den upphandlande enheten har det bästa förhållandet mellan pris och kvalitet eller som är kostnadsmässigt mest fördelaktigt. Ekonomiskt mest fördelaktigt kan också vara det anbud som har det mest fördelaktiga priset och som uppfyller de krav som den upphandlande enheten ställer på föremålet för upphandlingen och anbudsgivaren. De jämförelsegrunder som används vid bedömningen av förhållandet mellan pris och kvalitet ska vara kopplade till föremålet för upphandlingen och möjliggöra en objektiv bedömning av anbuden. Den upphandlande enheten ska i upphandlingsannonsen eller anbudsförfrågan ange det kriterium som används för att bestämma att ett anbud är det ekonomiskt mest fördelaktiga samt de eventuella jämförelsegrunder som används.

#### 122 §

### *Val av det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet*

Det anbud ska väljas som är det ekonomiskt mest fördelaktiga. Ekonomiskt mest fördelaktigt är det anbud som för den upphandlande enheten har det bästa förhållandet mellan pris och kvalitet eller som är kostnadsmässigt mest fördelaktigt. Ekonomiskt mest fördelaktigt kan också vara det anbud som har det mest fördelaktiga priset och som uppfyller de krav som den upphandlande enheten ställer på föremålet för upphandlingen och anbudsgivaren. De jämförelsegrunder som används vid bedömningen av förhållandet mellan pris och kvalitet ska vara kopplade till föremålet för upphandlingen och möjliggöra en objektiv bedömning av anbudena, och de får inte ge den upphandlande enheten obegränsad valfrihet. Den upphandlande enheten ska i upphandlingsannonsen eller anbudsförfrågan ange det kriterium som används för att bestämma att ett anbud är det ekonomiskt mest fördelaktiga och de eventuella jämförelsegrunder som används. Den upphandlande enheten ska bestämma jämförelsegrunderna så att anbudsgivaren kan verifiera de underliggande uppgifterna för att jämföra anbud. I oklara fall ska den upphandlande enheten de facto kontrollera att de uppgifter och bevis som anbudsgivarna har lämnat är korrekta.

---

123 §

### *Upphandlingsbeslut*

---

De faktorer som väsentligt har påverkat avgörandet ska framgå av beslutet eller av de handlingar som hänför sig till beslutet. Sådana faktorer är åtminstone skälen till att en anbudssökande eller en anbudsgivare har uteslutits eller ett anbud har förkastats och de viktigaste grunder på vilka de godkända anbudena har jämförts och hur de kvalitetsmässiga kraven har beaktats vid upphandlingen. I ett beslut som gäller konkurrensutsättning av en upphandling som grundar sig på ramavtal är det tillräckligt att konstatera de faktorer som visar att kriterierna för val och jämförelse av anbud har tillämpats på det sätt som förutsätts i 43 §. Om det vid upphandlingen ska iakttas en väntetid som avses i 129 §, ska det dessutom av beslutet eller av de handlingar som hänför sig till det framgå när upphandlingskontraktet kan ingås.

130 §

### *Undantag från bestämmelserna om väntetid*

---

*(1 mom. 3 punkten upphävs)*

141 §

### *Konkurrens- och konsumentverkets framställning till marknadsdomstolen*

-

Den framställning som avses i 1 mom. ska göras inom tolv månader från det att upphandlingskontraktet har ingåtts. Konkurrens- och konsumentverkets utredningsåtgärder avbryter preskriptionstiden, varefter en ny preskriptionstid börjar löpa.

Denna lag träder i kraft den 20 .

---

Helsingfors den 20xx

**Statsminister**

**Sanna Marin**

...minister Förnamn Efternamn

## **Lag**

### **om ändring av lagen om upphandling och koncession inom sektorerna vatten, energi, transporter och posttjänster**

I enlighet med riksdagens beslut  
*upphävs* i lagen om offentlig upphandling och koncession inom sektorerna vatten, energi, transporter och posttjänster (1398/2016) 121 § 3 punkten,  
*ändras* 2 § 1 mom., 63 § 1 mom., 64 § 1 och 2 mom., 84 § 2–5 mom., 93 § 1 mom., 91 § 1 mom., 113 § 1 mom. samt 114 § 2 mom., av dem 63 § 1 mom. sådant det lyder delvis ändrat i lag 500/2021, och  
*fogas* till 63 § ett nytt 3 mom. och till 82 § ett nytt 2 mom. som följer:

2 §

#### *Lagens ändamål*

Denna lag har till ändamål att effektivisera användningen av allmänna medel, främja innovativ, hållbar och miljövänlig upphandling av hög kvalitet och garantera lika möjligheter för företag och andra sammanslutningar att erbjuda varor, tjänster och byggtreprenader vid anbuds-förfaranden för offentlig upphandling.

## 63 §

### *Skyldighet att använda EU:s standardformulär och gemensamma terminologi vid offentlig upphandling (CPV)*

De annonser som avses i 62 § ska göras på de standardformulär som fastställts i kommissionens genomförandeförordning (EU) 2019/1780) om fastställande av standardformulär för offentliggörande av meddelanden om offentlig upphandling och om upphävande av genomförandeförordning (EU) 2015/1986 ("eForms"), nedan *förordningen om standardformulär*. I annonserna ska finnas den information som anges i bilagorna VI, X, XI och XII till försörjningsdirektivet.

---

Bestämmelser om de uppgifter som ska meddelas i samband med ett upphandlingsförfarande samt de standardformulär som ska användas för annonserna, innehållet i annonserna, publiceringen av annonser och andra faktorer som hänför sig till annonsering om upphandling och som förutsätts av upphandlingsdirektivet och rättskyddsdirektivet samt nationellt får utfärdas genom förordning av finansministeriet.

## 64 §

### *Publicering av upphandlingsannonser*

Följande annonser enligt 62 § ska på elektronisk väg och på det standardformulär som avses i 63 § 1 mom. sändas för publicering på webbadressen [www.hankintailmoitukset.fi](http://www.hankintailmoitukset.fi) på det sätt som föreskrivs i språklagen (423/2003)

---

Följande annonser enligt 62 § får sändas för publicering på elektronisk väg på webbadressen [www.hankintailmoitukset.fi](http://www.hankintailmoitukset.fi), på de standardformulär som avses i 63 § på det sätt som föreskrivs i språklagen

--

## 82 §

### *Uteslutning av underleverantörer*

---

På uteslutning av en underleverantör tillämpas bestämmelserna i 82 § i upphandlingslagen om anbudssökandes och anbudsgivares avhjälpande åtgärder.

## 84 §



### *Obligatoriska grunder för uteslutning*

Den upphandlande enheten ska genom sitt beslut utesluta en anbudssökande, anbudsgivare eller deras underleverantör ur anbudsförfarandet, om den upphandlande enheten fått kännedom om att en ledamot i anbudssökandens, anbudsgivarens eller deras underleverantörs förvaltnings-, lednings- eller tillsynsorgan eller en person som är behörig att företräda, fatta beslut om eller kontrollera anbudssökanden, anbudsgivaren eller deras underleverantör genom en lagakraftvunnen dom som framgår av straffregistret dömts för arbetarskyddsbrott enligt 47 kap. 1 § i strafflagen, arbetstidsbrott enligt 47 kap. 2 §, diskriminering i arbetslivet enligt 47 kap. 3 §, ockerliknande diskriminering i arbetslivet enligt 47 kap. 3 a §, kränkning av arbetstagares organisationsfrihet enligt 47 kap. 5 § eller anlitande av utländsk arbetskraft som saknar tillstånd enligt 47 kap. 6 a §. Den upphandlande enheten ska även genom sitt beslut utesluta en anbudssökande, anbudsgivare eller deras underleverantör ur anbudsförfarandet, om den upphandlande enheten fått kännedom om att en ledamot i anbudssökandens eller anbudsgivarens förvaltnings-, lednings- eller tillsynsorgan eller en person som är behörig att företräda, fatta beslut om eller kontrollera anbudssökanden eller anbudsgivaren genom en lagakraftvunnen dom som framgår av straffregistret dömts för grov miljöförstöring enligt 48 kap. 2 § i strafflagen eller grovt naturskyddsbrott enligt 48 kap. 5 a §.

Den upphandlande enheten ska utesluta en anbudssökande, anbudsgivare eller deras underleverantör ur anbudsförfarandet också med stöd av en lagakraftvunnen dom för ett sådant brott i någon annan stat som motsvarar ett brott som nämns i 1 eller 2 mom.

Den upphandlande enheten ska ur anbudsförfarandet utesluta också en anbudssökande, anbudsgivare eller deras underleverantör som genom ett lagakraftvunnet beslut eller en lagakraftvunnen dom har befunnits ha försummat sin skyldighet att betala skatter eller socialförsäkringsavgifter i Finland eller i etableringslandet. Ovannämnda bestämmelse tillämpas dock inte om anbudssökanden, anbudsgivaren eller deras underleverantör har betalat skatterna eller socialförsäkringsavgifterna eller ingått en bindande överenskommelse i syfte att betala dem.

En anbudssökande, anbudsgivare eller deras underleverantör får inte uteslutas ur ett anbudsförfarande, om mer än fem år har förflutit sedan den lagakraftvunna domen för ett brott som avses i 1–3 mom. eller en försummelse som avses i 4 mom. gavs.

### 91 §

#### *Val av det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet*

Det anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga ska väljas. Ekonomiskt mest fördelaktigt är det anbud som för den upphandlande enheten har det bästa förhållandet mellan pris och kvalitet eller som är kostnadsmässigt mest fördelaktigt. Ekonomiskt mest fördelaktigt kan också vara det anbud som har det mest fördelaktiga priset och som uppfyller de krav som den upphandlande enheten ställer på föremålet för upphandlingen och anbudsgivaren. Om den upphandlande enheten vid annan upphandling än varuupphandling använder endast det lägsta priset som kriterium för vilket anbud som är ekonomiskt mest fördelaktigt ska den ange skälen till detta i upphandlingsdokumenten, i upphandlingsbeslutet eller i den särskilda rapporten om upphandlingsförfarandet.

--

### 113 §

### *Val av det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet*

Det anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga ska väljas. Ekonomiskt mest fördelaktigt är det anbud som för den upphandlande enheten har det bästa förhållandet mellan pris och kvalitet eller som är kostnadsmässigt mest fördelaktigt. Ekonomiskt mest fördelaktigt kan också vara det anbud som har det mest fördelaktiga priset och som uppfyller de krav som den upphandlande enheten ställer på föremålet för upphandlingen och anbudsgivaren. De jämförelsegrunder som används vid bedömningen av förhållandet mellan pris och kvalitet ska vara kopplade till föremålet för upphandlingen och möjliggöra en objektiv bedömning av anbuderna, och de får inte ge den upphandlande enheten obegränsad valfrihet. Den upphandlande enheten ska i upphandlingsannonsern eller anbudsfrågorna ange det kriterium som används för att bestämma att ett anbud är det ekonomiskt mest fördelaktiga samt de eventuella jämförelsegrunder som används. Den upphandlande enheten ska bestämma jämförelsegrunderna så att anbudsgivaren kan verifiera de underliggande uppgifterna för att jämföra anbud. I tveksamma fall ska den upphandlande enheten de facto kontrollera att de uppgifter och bevis som anbudsgivarna har lämnat är korrekta.

### 114 §

#### *Upphandlingsbeslut*

---

De faktorer som väsentligen har påverkat avgörandet ska framgå av beslutet eller av de handlingar som hänför sig till beslutet. Sådana faktorer är åtminstone skälen till att en anbudssökande eller en anbudsgivare har utslutits eller ett anbud har förkastats och de viktigaste grunder på vilka de godkända anbuderna har jämförts och hur de kvalitetsmässiga kraven har beaktats vid upphandlingen. I ett beslut som gäller konkurrensutsättning av en upphandling som grundar sig på ramavtal är det tillräckligt att konstatera de faktorer som visar att kriterierna för val och jämförelse av anbud har tillämpats på det sätt som förutsätts i 91 §. Om det vid upphandlingen ska iakttas en väntetid som avses i 120 §, ska det dessutom av beslutet eller av de handlingar som hänför sig till det framgå när upphandlingskontraktet kan ingås.

### 121 §

#### *Undantag från bestämmelserna om väntetid*

(1 mom. 3 punkten upphävs)

Denna lag träder i kraft den 20 . \_\_\_\_\_

Helsingfors den 20xx

...minister Förnamn Efternamn

## **Lag**

### **om ändring av 6 b § i straffregisterlagen**

I enlighet med riksdagens beslut  
*fogas* till 6 b § i straffregisterlagen (770/1993), sådant det lyder delvis ändrat i lagarna 502/2021 och 1272/2021, en ny 9 punkt som följer:

6 b §

I utdraget antecknas uppgifter om lagkraftvunna beslut genom vilket personen har dömts för

9) grov miljöförstöring enligt 48 kap. 2 § i strafflagen samt grovt naturskyddsbrott enligt 48 kap. 5 a §.

Denna lag träder i kraft den 20 .